

Lærerpersonalet er udgaaet af den samme Samfundsklasse, hvis Børn de skal undervise; de møder med større Forstaaelse. Jeg tror i for sig heller ikke, at Købstæderne har været narret med de Lærere, der er kommet ind til Byerne fra Landet. Og saa er Forholdet jo ogsaa det, at disse Eksaminer, Realeksamen, Studentereksamen, Præliminæreksamen og Pigeskoledsamen, peger ikke i Retning af Folkeskolen; og de Fag, som er meget vigtige og betydningfulde Fag i Folkeskolen, har de slet ikke ved disse Eksaminer. Derfor er det virkelig ogsaa ikke saa sjældent gaaet saadan, at der kan møde Folk med disse Eksaminer, som ikke kan blive optaget paa Seminarierne, da de ikke har tilstrækkelige Kundskaber i Regning eller Dansk Stil; det er der ikke saa faa Eksempler paa. Skal man derfor ind paa det — der kan jo forhandles om det i Udvalget —, maa man i alt Fald kræve, at de tager en Til lægsprøve i de Fag, som de ikke har haft til Eksamen; og saa er det et Spørgsmaal, hvis man lukker Seminarierne op for Studenterne, og de kan gaa ind i 2den Klasse uden Prøve, om det just bliver Blomsten af Studenterne, som vil gaa den Vej; jeg er ikke sikker paa det, og jeg er heller ikke sikker paa, at vor Skole som Helhed vil vinde ved det. Jeg mener, at ved Optagelsesprøven skal der i Hovedsagen lægges Vægt paa det, der er Folkeskolens Hovedfag, skriftlig og mundtlig Dansk, Regning, Religion, Historie og Geografi, maaske Begyndelsesgrundene af Naturfagene og Matematik; derimod vil jeg ikke for min Del — og det tror jeg, jeg kan sige ogsaa paa mit Partis Vegne, i alt Fald det store Flertal, at det heller ikke vil gaa med til at kræve en Prøve i fremmede Sprog ved Optagelsesprøven. Jeg ved ikke, om man i Loven kan udforme nøjere de Krav, som maa stilles ved Optagelsesprøven og ved Afgangseksamen. Det har man ikke gjort tidligere, og i dette Forslag er der ogsaa henvist til, at disse Prøver skal fastsættes af Ministeriet; men ellers kunde jeg tænke mig, at man i Udvalget muligvis forhandlede om det. Altsaa, jeg vil hævde, at vi bør have Optagelsesprøven af en saadan Art, at de unge Mennesker kan faa Forberedelse dertil i deres Hjem, enten de saa hører hjemme i Byerne eller paa Landet. Dermed er ikke sagt, at en saadan Prøve ingenting skal betyde, og at de ingenting skal kunne.

Med Hensyn til selve Læreruddannelsen, da gælder jo det samme, at skal vi have en virkelig god Læreruddannelse, har det

overordentlig megen Betydning, hvilke Mænd der staar i Spidsen for vore Lærerskoler, og hvilke Mennesker der virker ved disse Skoler. Det betyder ogsaa dér mere end de ydre Forhold; de Mænd, hvis Navne staar højest i vore Seminariers Historie, Ludvig Christian Müller i Snedsted, siden i Ranum, og Svendsen i Jellinge, de virkede under meget beskedne ydre Forhold; men dog fik de to Mænd i mange Henseender den allerstørste Betydning for den danske Lærerstand og for den danske Folkeskole, og jeg kan sige, at navnlig Ludvig Christian Müller har paa mange Maader, man kan vel sige reformeret Undervisningsmaaden; og jeg kan føje til maaske ogsaa den Aand og Tone, der herskede i vor Skole, saa det gamle Lektieterperi forsvandt, og Lærerne fik Munden lukket op og blev Fortællere, saa at de ikke længere optraadte som Hørere, men det var Børnene, der kom til at høre, og den gamle Mishandling, som den Gang hist og her fandt Sted i vore Skoler, forsvandt, der kom en bedre Tone derind. Dette skyldes for en ikke ringe Del de Elever, som udgik fra Ludvig Chr. Müllers Seminarium. Det er et vanskeligt Omraade, men jeg er i alt Fald glad ved, at vi ved Lønningsloven af 1919 placerede Seminarieforstandere og Seminarielærere godt med Hensyn til Lønning, det kan maaske bidrage til, at vi kan trække de bedste Kræfter til de Skoler, hvad der er af afgørende Betydning.

Fra 1824 tog Staten Læreruddannelsen i sin Haand helt og fuldt, de mange Seminarier, vi havde her i Landet før 1824, var de saakaldte Præstegaardsseminarier, det var halvejs private Anstalter med Tilskud fra Staten. Fra 1824 til 1857 er Læreruddannelsen her i Landet 2-aarig. Vi har da 4 Statsseminarier, nemlig Jonstrup — oprindeligt var Seminariet ude paa Nørrebro ved Blaagaard, men efter Københavns Bombardement i 1807 blev det flyttet til Jonstrup —, Skaarup, Lyngby i Jellinge og Snedsted i Thy. I 1841 oprettes Jellinge Seminarium, navnlig af Hensyn til Sønderjyderne, fordi disse ikke kunde faa en virkelig dansk Uddannelse i Seminarierne i Tønder og Kiel. I 1848 flyttedes Seminariet fra Snedsted til Ranum. I 1873 nedlagdes Lyngby Seminarium, og efter at det var nedlagt, staar vi igen med 4 Statsseminarier: Jonstrup, Skaarup, Jellinge og Ranum. Først i Halvfjerdsenerne er der for øvrigt stærke Kræfter i Bevægelse her i Rigsdagen, navnlig fra Venstres Side, for helt at